

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-08
Besvaras senast
2022-06-29

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2021/22:539 Tillgängligheten till sär läkemedel

Som medborgare i Sverige ska man vara säker på att få tillgång till en hälso- och sjukvård av högsta världsklass både när det gäller behandling och läkemedel. Det ska vara en självklarhet att sjuka personer får tillgång till nya godkända behandlingar och innovativa läkemedel som kan ge en bättre hälsa och förlänga livet för kroniskt sjuka. Detta är särskilt viktigt när det gäller behandlingar och läkemedel som används för små patientgrupper men som kan vara livsavgörande för patienten.

Det är därför allvarligt att det finns patientgrupper i Sverige som inte får tillgång till läkemedel som skulle få stor positiv effekt för hälsan och förlänga deras liv. En av flera patientgrupper som i dag drabbas av regeringens oförmåga att prioritera rätt och rimligt är de som lider av cystisk fibros.

Cystisk fibros är en ärftlig och medfödd ovanlig sjukdom. Den påverkar huvudsakligen lungorna och mag- och tarmkanalen. Drabbade har tjockare och segare slem på sina slemhinnor och får upprepade inflammationer i lungor och luftvägar. Sjukdomen är så allvarlig att den genomsnittliga livslängden för dem som föds med sjukdomen i västvärlden är runt 30 år.

Tack vare nya medicinska framsteg tycks dock patientgruppen i övriga västvärlden kunna förvänta sig betydligt längre livstid och bättre levnadskvalitet framöver, men situationen förblir oförändrad i Sverige. Detta eftersom att Sverige som ensamt land i EU valt att inte tillgängliggöra det banbrytande läkemedlet Kaftrio, vars resultat chockar såväl patienter som läkare.

Anledningen till att Sverige går emot övriga länder tycks ha att göra med regeringens prioriteringsordning, då ansvarig myndighet, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), anser att medicinen är för dyr – trots att hälsovinsten för berörda patienter anses fullkomlig.

Vi talar alltså om svenskar som tvingas bli sjukvårdsflyktingar och söka sig bort från Sverige för att förlänga sina liv. Detta är ett välkänt fenomen vilket regeringen, trots påtryckningar, aktivt avstått från att agera gentemot. Sjuka i Sverige dör i förtid för att regeringen inte har vett att prioritera rätt.

Personer med cystisk fibros är dessutom endast en av många patientgrupper

som lider av att Sverige är restriktivt i tillåtandet av sär läkemedel; endast ett av fyra läkemedel som godkänts inom EU för behandling av mycket sällsynta sjukdomar är tillgängligt för svenska patienter.

Mot bakgrund av detta önskar jag fråga socialminister Lena Hallengren följande:

1. Hur kommer det sig att regeringen inte säkerställer att de som lider av cystisk fibros i Sverige får tillgång till det läkemedel som ger stora hälsovinster?
2. Vad avser ministern att göra för att skynda på och säkerställa tillgången till godkända sär läkemedel för sällsynta sjukdomar?

.....

Tobias Andersson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren